

Hallitusneuvos Sari Rapinoja

Valtioneuvoston asetus Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Valtioneuvoston asetusta Pelastusopistosta (658/2006) muutettaisiin siten, että asetuksen 2 §:ssä viitattaisiin aluehallintoviraston sijasta Lupa- ja valvontavirastoon valtion aluehallinnon uudistuksesta johtuvien tehtävien siirtämisen vuoksi.

Asetuksen tausta

Uusi laki Lupa- ja valvontavirastosta (530/2025) tulee voimaan 1.1.2026. Lailla kumotaan muun muassa aluehallintovirastoista annettu laki (896/2009).

Valtion aluehallinnon uudistuksessa koottiin valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtäviä uuteen valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon. Lupa- ja valvontavirastolla on valtakunnallinen toimivalta ja se on monialainen valtion keskushallinnon viranomaisena. Lupa- ja valvontavirastoon kootaan kaikki Valviran tehtävät, suurin osa nykyisten aluehallintovirastojen lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä sekä pääosa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten eli ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä tehtävistä. Lupa- ja valvontavirasto jatkaa toimintaansa nykyisten aluehallintovirastojen toimipaikoilla eli sillä on toimipaikka 18 paikkakunnalla Suomessa. Lupa- ja valvontaviraston päätoimipaikka tulee sijaitsemaan Tampereella.

Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 31 §:n 2 momentin mukaan muussa laissa tai asetuksessa olevalla viittauksella aluehallintovirastoon tarkoitetaan lain tullessa voimaan Lupa- ja valvontavirastoa, jos viittauksessa tarkoitettut tehtävät liittyvät Lupa- ja valvontavirastosta annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuihin tai muualla laissa Lupa- ja valvontavirastolle säädettyihin tehtäviin.

Lupa- ja valvontavirastolain 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan Lupa- ja valvontavirasto hoitaa tehtäviä pelastustoimi ja varautuminen -toimialalla, johon sisältyy pelastustoimen valvonta, pelastustoimen palvelujen laadun, saatavuuden ja tason valvonta ja arviointi, erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisen pelastussuunnitelman ja harjoitusten toteutumisen valvonta, pelastustoimen valtionavustuksiin liittyvät tehtävät, varautumisen alueellisen yhteistyön järjestäminen ja alue- ja paikallishallinnon turvallisuussuunnittelun edistäminen.

Lupa- ja valvontavirastossa annetun lain 13 §:n mukaan viraston tehtävänä on lisäksi varautumisen alueellisen yhteistyön järjestäminen varautumisen yhteistyöalueilla.

Sisäministeriön toimialan osalta aluehallintovirastojen tehtävät siirtyisivät pääsääntöisesti Lupa- ja valvontavirastolle. Uudistuksen yhteydessä aluehallintovirastojen metsäpalojen täyhystyksen hallinnointi- ja ohjaustehtävät siirretään sisäministeriöön.

Toimivalta

Valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003) 3 §:n 3 kohta.

Asetuksenantovaltuudet

Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 7 §:n 2 momentin nojalla Pelastusopiston neuvottelukunnan asettamisesta ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Asian valmistelu

Asetuksen muutos on valmisteltu virkatyönä sisäministeriössä.

Esityksestä ei ole sen teknisen luonteen vuoksi pyydetty lausuntoja.

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön lainvalmisteluosaston laintarkastusyksikössä.

Pääasialliset vaikutukset

Asetuksella ei ole itsenäisiä taloudellisia vaikutuksia. Valtion aluehallinnon uudistuksen vaikutuksia on arvioitu hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 13/2025 vp).

Säännöskohtaiset perustelut

2 §. Pelastusopiston neuvottelukunnan kokoonpano ja asettaminen. Voimassa olevan pykälän 1 momentin mukaan Pelastusopiston neuvottelukunnassa on edustaja sisäministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Pelastusopistosta, Poliisiammattikorkeakoulusta ja Hätäkeskuslaitoksesta. Muut jäsenet edustavat aluehallintovirastoja, kunnallishallintoa, pelastuslaitoksia, tutkimuslaitoksia ja pelastusalan järjestöjä sekä muita Pelastusopiston toiminnan kannalta keskeisiä tahoja. Vähintään yhden jäsenistä tulee olla perehtynyt ruotsinkieliseen koulutukseen. Pykälän 1 momentissa aluehallintovirastojen edustus muutettaisiin tehtävän siirtämisen vuoksi Lupa- ja valvontaviraston edustukseksi.

Voimaantulo

Asetus on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2026 samanaikaisesti Lupa- ja valvontavirastolain kanssa.

Esitys:

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen Pelastusopistosta annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta